

Hasta ve Yaşlı Hizmetleri Alanı

ALANIN TANIMI: Hasta ve Yaşlı Hizmetleri alanı altında yer alan dalların yeterliklerini kazandırmaya yönelik eğitim ve öğretim verilen alandır.

ALANIN AMACI: Hasta ve Yaşlı Hizmetleri alanı altında yer alan dallarda, sektörün ihtiyaçları, bilimsel ve teknolojik gelişmeler doğrultusunda gerekli olan mesleki yeterlikleri kazandıran nitelikli meslek elemanlarını yetiştirmek amaçlanmaktadır.

ALANIN MEVCUT DURUMU VE GELECEĞİ

Yaşlılık, 21. yüzyılda ön plana çıkan en önemli demografik olgulardan biridir. Özellikle tıp alanındaki gelişmeler ve toplumsal yaşamdaki değişimler insanların daha sağlıklı ve uzun yaşamaları sonucunu getirmiştir. Çoğunlukla gelişmiş ülkelerde daha görünür olan yaşlanma olgusu, artık gelişmiş ülkeler kadar gelişmekte olan ülkeler açısından da önemle değerlendirilmesi gereken bir konudur. Gelişmiş ülkelerde nüfusun yaşlanmasının sosyoekonomik yapıya olan etkileri üzerine birçok değerlendirme ve çalışma yapılmakta ve yaşlı nüfusun sosyal yaşamdan koparılmadan hayatlarını devam ettirmelerine yönelik çalışmalar önem kazanmaktadır. Yaşlı nüfusun yaşam kalitesinin iyileştirilmesi, toplumsal entegrasyonlarının sağlanması, sağlık, bakım ve korunma problemlerinin çözümlenmesini önemli sorunlar haline getirmektedir. Gelişmiş olan ülkelerde engelliler için yapılan yasal düzenlemeler engelli olan kişilerin yaşam alanları, sağlık, temel bakım hizmetleri konusunda ve sosyal yaşamdan kopmadan yaşamaları konusunda yaşamlarını devam ettirmeleri ve öz bakım becerileri önemli bir yer tutmaktadır. Yaşlı, hasta ve engelli için şu andaki uygun bakım kurum bakımındadır ve yetersiz olmakla birlikte oldukça pahalı bir bakımdır. Yaşlı, hasta ve engellinin saygınlığını korumak, sosyal hayattan koparmadan ve yaşadığı ortamda ihtiyacı olan hizmetleri alması sağlamak bilimsel çevreler tarafından önerilmektedir. Gelişmiş olan ülkelerde uygulamalar bu bakış açısı çerçevesinde şekillendirilmektedir. Yaşadığı ortam birey için önemlidir. Yaşadığı ortamda yeterli desteğe sahip bireylerin kendilerini daha iyi hissettikleri, tutum ve davranışlarının daha olumlu olduğu ve kendilerini güvende hissettikleri ve sağlık ve bakımla ilgili sorunlarla daha az karşılaştıkları belirtilmektedir. Bu durumda gerek kurum gerekse evde bakım hizmetlerinde yaşlı, hasta ve engellinin öz bakımının yapılması, psiko-sosyal ve zihinsel ihtiyaçlarının giderilmesi amacıyla tedavi edici bakım hizmetlerinin yanı sıra koruyucu bakım hizmeti verebilecek elemanlara ihtiyaç duyulmaktadır. Özel ve resmi bakım ve huzurevlerinin yaygınlaşması, evde bakıma ihtiyaç duyan yaşlı, hasta ve engelli nüfusun artması "Bakım elemanı" mesleğine ihtiyaç olduğunu ortaya koymaktadır. Kurumlarda bu görev ihale usulü belirlenen temizlik şirketlerinin çalıştırdığı temizlik elemanlarınca yapılmakta, evlerde ise ev hanımları ya da emekli sağlık personeline yapılmaktadır. Yaşlı, hasta ve engelli bakımında bu alanla ilgili bakım elemanının olması ve uygulanan teknik ve yöntemlerin doğru bir şekilde kullanılması için eğitilmiş elemanlara ihtiyaç duyulmakta bu da uzun ve geniş kapsamlı bir eğitim ihtiyacını ortaya çıkarmaktadır. Bakım ve huzurevlerinin gittikçe yaygınlaşması, evde yaşlı, hasta ve engelli bakım hizmetlerine talebin artması bu alanda istihdam olanaklarının artacağını göstermektedir.

ALANIN ALT DALLARI, TANIMLARI VE AMAÇLARI

(Okulumuzda "Hasta Bakımı" dalında eğitim programı uygulanmaktadır.)

1. Yaşlı Bakımı: Yaşlı bakımı elemanının sahip olması gereken iletişim, temel sağlık, vücut mekaniği ve yaşlının bakımı ile ilgili yeterlikleri kazandırmaya yönelik eğitim ve öğretim verilen daldır.

Amacı: Yaşlı bakımı mesleğinin yeterliklerine sahip meslek elemanları yetiştirmek amaçlanmaktadır.

Görevleri:

- Yaşlının gereksinimlerini bilmek
- Bakım planı hazırlamak
- Yaşlının alışkanlıklarını ortaya çıkarmak
- Yaşlının ailesi, doktor, huzur ve bakımevi personeline bilgi vermek

- Günlük bakımını yapmak
- Sağlık personelinin yazmış olduğu ilaçların alınmasını sağlamak
- İletişim kurmalarını sağlamak
- Sağlık personelinin kontrolünde bedensel be psikolojik rahatsızlıklarında yardımcı olmak
- Sağlık personelinin önerdiği günlük egzersizleri yaptırmak
- Yaşlının oda düzenini sağlamak
- Yaşlıya yemek yemede yardımcı olmak, gerekirse yedirmek
- Yaşlıya pozisyon vermek
- Gerekli araç ve gereci kullanmak ve temizliğini yapmak
- Kendi sağlığı ve iş güvenliği için önlem almak
- Gerekli dokümanı hazırlamak ve doldurmak
- Meslek ile ilgili teknolojik gelişmeleri izlemek

2. Hasta Bakımı: Hasta bakımı elemanının sahip olması gereken iletişim, temel sağlık ve hasta bakım hizmetleri ile ilgili yeterlikleri kazandırmaya yönelik eğitim ve öğretim verilen daldır.

Amacı: Hasta bakımı mesleğinin yeterliklerine sahip meslek elemanları yetiştirmek amaçlanmaktadır.

3. Engelli Bakımı: Engelli bakımı elemanının sahip olması gereken iletişim, temel sağlık, engelliler ve engelli bakım hizmetleri ile ilgili yeterlikleri kazandırmaya yönelik eğitim ve öğretim verilen daldır.

Amacı: Engelli bakımı mesleğinin yeterliklerine sahip meslek elemanları yetiştirmek amaçlanmaktadır.

İstihdam Alanları: Hasta ve Yaşlı Hizmetleri alanından mezun olan öğrenciler, seçtikleri dal/meslekte kazandıkları yeterlikler doğrultusunda; 1. Huzurevi, 2. Hastaneler, 3. Bakımevleri, 4. Evlerde vb. yerlerde çalışabilirler.

Yatay Ve Dikey Geçişler: Program; geniş tabanlı ve modüler yapıda düzenlendiğinden, Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği çerçevesinde yatay ve dikey geçişlere olanak sağlanır. 1. Alan/dalda sertifika, belge ve diplomaya götüren tüm programlar ve dallar arasında geçiş yapılabilir. 2. Diploma almaya hak kazanan öğrenci, Hasta ve Yaşlı Hizmetleri alanının devamı niteliğindeki programların veya bu alana en yakın programların uygulandığı meslek yüksekokuluna sınavsız geçiş yapabilir ya da sınav sonuçlarına göre diğer yükseköğrenim kurumlarını tercih edebilir.

Eğitim Süresi: Alan programının toplam eğitim süresi, 9.sınıftan sonra 3 öğretim yılı olarak planlanmıştır. Eğitim süresinin okul, işletme ve bireysel öğrenme için ayrılmış dağılımı, Hasta ve Yaşlı Hizmetleri alanı haftalık ders çizelgesi, dersler ve modüller ile ilgili açıklamalarda belirtildiği gibi uygulanır.

Öğretim Yöntem Ve Teknikleri: Modüler öğretime yönelik ağırlıklı olarak bireysel öğrenmeyi destekleyici yöntem ve teknikler uygulanır. 1.Öğretmenler öğrencilere rehberlik eder. 2.Öğrenciler kendi kendine öğrenmeye teşvik edilir. 3.Öğrencilerin aktif olması sağlanır. 4.Öğrenciler araştırmaya yönlendirilir. 5.Öğrenciler kendi kendilerini değerlendirebilir. 6.Öğrencilere yeterlik kazandırmaya yönelik yöntem ve teknikler uygulanır.

İş Birliği Yapılacak Kurum Ve Kuruluşlar: Öğrenciler, programın gerektirdiği öğretim faaliyetleri, istihdam olanakları ve planlama konularında çevredeki üniversiteler, sivil toplum örgütleri, sosyal hizmetler sektöründe yer alan meslek odaları ve meslek elemanları ile iş birliği yapılarak yönlendirilir.

Öğrenci Kazanımları: Programın sonunda seçtiği dala/mesleğe yönelik olarak öğrenci; 1. Alandaki ortak temel, bilgi ve becerileri kazanabilecektir. 2. Hasta ve Yaşlı Hizmetleri alanının temel yeterliklerine sahip olabilecektir. 3. Dalın gerektirdiği işleri yapabilecektir. 4. Dalın gerektirdiği özel mesleki yeterlikleri kazanabilecektir.

İş Bulma İmkânları: Bu alandaki meslek elemanları; kamu ve özel sektöre ait Huzurevleri, bakımevleri ile yaşlı dinlenme evleri, hastaneler, polikliniklerde istihdam imkanları bulunmaktadır. Ayrıca, yaşlı, hasta ve engellilerin evlerde bakımı giderek yaygınlaşmaktadır. Bu nedenle evlerde bakım hizmetlerinde de çalışabilirler. Kişisel bilgi ve beceriye bağlı olarak işsiz kalma riski yoktur. Özellikle kurumlarda belgeli eleman çalıştırma zorunluluğu olduğu için bu eğitilmiş bakım elemanları kurumlar tarafından tercih edilmektedirler. Kurumlarda çalışırken asgari ücret ve sigorta ile çalışmakta evde bakımda ise istedikleri ücreti talep edebilmektedirler.

Ek Puan Alınacak ÖN LİSANS Bölümleri:

- Acil Durum ve Afet Yönetimi (TYT)
- Ameliyathane Hizmetleri (TYT)
- Çevre Koruma ve Kontrol (TYT)
- Çevre Sağlığı (TYT)
- Diyaliz (TYT)
- Eczane Hizmetleri (TYT)
- Elektronörofizyoloji (TYT)
- Engelli Bakımı ve Rehabilitasyon (TYT)
- Evde Hasta Bakımı (TYT)
- Fizyoterapi (TYT)
- İlk ve Acil Yardım (TYT)
- İş ve Uğraş Terapisi (TYT)
- Otopsi Yardımcılığı (TYT)
- Sağlık Kurumları İşletmeciliği (TYT)
- Sağlık Turizmi İşletmeciliği (TYT)
- Sosyal Hizmetler (TYT)
- Yaşlı Bakımı (TYT)

Bu Alana Yakın LİSANS Bölümleri:

- Ebelik (Sayısal)
- Ergoterapi (Sayısal)
- Hemşirelik (Sayısal)
- Hemşirelik ve Sağlık Hizmetleri (Sayısal)

DETAYLI BİLGİ:

[Çerçeve Öğretim Programı](#)